

**УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ
ЗБАЛАНСУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ
(НА ПРИКЛАДІ СТВОРЕННЯ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПАРКІВ)**

Анотація

В аналітичній записці представлено поточну ситуацію щодо фіскального стимулювання припливу інвестицій в індустріальні парки України та використання цього економічного інструменту для збалансування територіального розвитку регіонів. Визначено, що чинна система фіскального стимулювання припливу інвестицій законодавчо не завершена, а стратегія збалансування територіального розвитку країни з використанням індустріальних (промислових) парків відсутня. Розглянуто прогресивний турецький досвід у наповненні аналогічного економічного інструменту (організованих індустріальних зон) механізмами стимулювання припливу інвестицій та збалансування територіального розвитку. Окреслено першочергові напрями державної політики щодо удосконалення діючої системи фіскальних стимулів для індустріальних парків та використання їх потенціальних можливостей для органічного поєднання регіональних і загальнонаціональних пріоритетів соціально-економічного розвитку країни.

УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ ЗБАЛАНСУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ (НА ПРИКЛАДІ СТВОРЕННЯ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПАРКІВ)

Відповідно до світової практики, одним із ефективних інструментів стимулювання припливу інвестицій та збалансування територіального розвитку вважаються індустриальні (промислові) парки (далі – ІП), висока ефективність яких забезпечується, зокрема, фіскальними механізмами. При цьому, останнім часом фіскальним механізмам стимулювання відводиться пріоритетна роль, оскільки зниження фіскального навантаження пришвидшує окупність інвестицій та збільшує рівень їх прибутковості. Враховуючи зростання конкуренції за інвестиційні ресурси не тільки між функціональними одиницями ІП різних країн, а і між функціональними одиницями ІП всередині країни, у низці країн спостерігається таке удосконалення фіскальних механізмів, яке підпорядковує процес стимулювання інвестицій забезпеченню стратегії збалансування територіального розвитку країни. У цьому контексті прогресивним вважається досвід Туреччини, яка, за результатами більш як сорокарічного відпрацювання моделі стимулювання припливу інвестицій у свої організовані індустриальні зони (далі – ОІЗ)¹ запровадила новий підхід до фіскального стимулювання розвитку ОІЗ. Ця новація базується на застосуванні різної чисельності з визначеного переліку стимулів та їх різної інтенсивності за принципом оберненої пропорційності до рівня соціально-економічного розвитку провінцій їх розташування. Такий підхід створює додаткові переваги ОІЗ в менш соціально та економічно розвинених регіонах,

¹ Відповідно до Закону Туреччини «Про організовані індустриальні зони» № 4562: від 15.04.2000 р., ОІЗ – це виділені та загороджені земельні ділянки, які оснащені необхідною адміністративною, соціальною та технічною інфраструктурою, необхідною для здійснення резидентами виробничої діяльності та надання послуг, та завдяки яким здійснюється запланована індустриалізація та урбанізація, забезпечується раціональне використання ресурсів, доступ до інформації і технологій, запобігаються екологічні проблеми та гарантується розміщення підприємств певних галузей промисловості відповідно до затверджених планів. (Законодавча інформаційна система : офіц. веб-сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.4562.pdf>.)

що посилює їх інвестиційну привабливість і сприяє збалансуванню територіального розвитку країни в цілому.

На шляху до ефективного розвитку системи індустріальних парків в Україні лежить низка проблем.

1. Неузгодженість питань формування мережі індустріальних парків із стратегічними документами, які унормовують регулювання регіонального розвитку. В Україні мережа ІП формується хаотично, а принципи її формування не обумовлюються стратегічними документами, зокрема Державною стратегією регіонального розвитку на період до 2020 року². Також відсутня спеціальна окрема програма застосування ІП в Україні для залучення інвестицій та збалансування територіального розвитку країни. Водночас, визначення загальнодержавних принципів створення і стимулювання діяльності індустріальних парків у різних за рівнями соціально-економічного розвитку регіонах України сприяло б соціально-економічному розвитку регіонів та запобігали б зростанню диспропорцій, що гальмують розвиток регіонів.

2. Відсутність законодавчо визначеної системи диференціації рівнів соціально-економічного розвитку регіонів в Україні. Наразі в Україні диференціація регіонів за рівнем їх соціально-економічного розвитку фактично не проводиться. Так, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України³, з 2010 р. серед регіонів України має виділятися група депресивних регіонів⁴. Відповідно до п. 3 згаданої Постанови, регіон може бути визнано депресивним, якщо протягом останніх п'яти років середній показник обсягу валового регіонального продукту (до 2004 року – обсягу валової доданої вартості) на одну особу у фактичних цінах є найнижчим у сукупності всіх

² Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року : Постанова, Стратегія, Перелік Кабінету Міністрів України № 385 від 06.08.2014 р. : офіц. веб-сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>.

³ Про затвердження Порядку здійснення моніторингу соціально-економічних показників розвитку регіонів, районів та міст обласного, республіканського в Автономній Республіці Крим значення для визнання територій депресивними : постанова КМУ № 235 від 2.03.2010 р. : офіц. веб-сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/235-2010-%D0%BF>.

⁴ Відповідно до п. 3. Постанови КМУ № 235 від 2.03.2010 р. регіон може бути визнано депресивним, якщо протягом останніх п'яти років середній показник обсягу валового регіонального продукту (до 2004 року - обсягу валової доданої вартості) на одну особу у фактичних цінах є найнижчим у сукупності всіх регіонів.

регіонів. Однак методика такого диференціювання, на нашу думку, є хибною. За результатами оприлюднених Міністерством економічного розвитку і торгівлі України відповідних щорічних моніторинрів за 2012 р. та 2014 р.⁵ жоден з регіонів України не визнаний депресивним. Крім того, такий поділ – на депресивні та інші – не дає змоги виокремити інші групи регіонів, зокрема, розвинені, середньо- та слаборозвинені регіони. Це не дає можливості об'єктивно і виважено підходити до застосування системи фіскальних стимулів для інвесторів і господарюючих суб'єктів ІІ в Україні в залежності від рівня соціально-економічного розвитку регіонів розташування ІІ.

Кожен регіон України унікальний і в ідеалі для кожного з них могли б розроблятися і застосовуватися індивідуальні системи і механізми фіскального стимулювання інвесторів і суб'єктів господарювання ІІ. Але в реаліях сьогодення України такий підхід міг би зупинити і так повільний хід реформування економіки, посилив би суб'єктивізм і пов'язану з ним корупційну складову управлінських і законодавчих рішень. Тому градація регіонів принаймні на чотири рівні (розвинені, середньорозвинені, слаборозвинені та депресивні регіони) дозволила б уникати крайнощів і прозоро застосовувати принципи фіскального стимулювання як на законодавчому так і на виконавчому рівнях. Законодавчо закріплена диференціація груп регіонів за рівнями соціально-економічного розвитку дасть змогу зменшити суб'єктивізм в їх оцінці, більш ефективно застосовувати механізми та інструменти стимулювання регіонального розвитку та більш точно визначати, які саме інструменти будуть найбільш ефективними для даної групи регіонів, що дозволить забезпечити значну економію організаційних та фінансових ресурсів і в кінцевому підсумку мати найоптимальніший результат.

⁵ Соціально-економічний розвиток регіонів // Міністерство економічного розвитку та торгівлі України : офіц. веб-сайт. - Електронний ресурс. - Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=Sotsialno-ekonomichniiRozvitokRegioniv>

При напрацюванні системи диференційованих фіскальних стимулів і механізмів їх застосування для інвесторів ІІІ України варто скористатися турецьким досвідом стимулювання інвесторів ОІЗ, за яким з визначеного переліку фіскальних стимулів обирається певна їх чисельність конкретної інтенсивності в залежності від категорії розвитку регіону розташування ОІЗ (чим нижче рівень розвитку регіону, тим більша чисельність і вища інтенсивність стимулів). Зміна рівня розвитку регіону обумовлює відповідну зміну стимулів.

3. Недосконалість механізмів інституційного забезпечення та фіскального стимулювання розвитку індустріальних парків в Україні.

Мережа ІІІ в регіонах України наразі тільки формується, однак поточне сутнісне наповнення механізму їх фіскального стимулювання є законодавчо незавершеним, не відповідає очікуванням інвесторів та порівняно з умовами в аналогічних економічних структурах інших країн, в т.ч. країн-сусідів, є непривабливим, а відтак не забезпечує необхідне стимулювання припливу інвестицій. Так, Законом України «Про індустріальні парки» система фіскальних пільг була визначена тільки для ІІІ, включених до Реєстру індустріальних парків (наразі їх кількість складає 12 ІІІ⁶), а саме для керуючих компаній та ініціаторів їх створення, а також для їх учасників (резидентів) у вигляді звільнення від пайової участі у розвитку інфраструктури населених пунктів (у разі будівництва об'єктів у межах індустріального парку) та сплати ввізного мита за ввезення устаткування, обладнання та комплектуючих до них, що не виробляються в Україні та не є піддакцизними товарами⁷. Відповідно до цього ж закону (ч. 3 ст. 66), система фіскальних стимулів мала б бути розширена. Очікувалося, що система фіскальних стимулів буде поширена також і на ІІІ з іншими двома статусами,

⁶ Індустріальні парки в регіонах України // Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України : офіц. веб-сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrproject.gov.ua/page/%D1%96ndustrialni-parki-v-regionakh-ukraini>

⁷ Закон України «Про внесення зміни до статті 287 Митного кодексу України (щодо створення і функціонування індустріальних парків), прийнятий Верховною Радою України 19.09.2013 р, конкретизує перелік та обсяги устаткування, обладнання та комплектуючих до них, матеріалів, які будуть ввезені на територію України без сплати ввізного мита з метою облаштування індустріальних парків та реалізації інвестиційних проектів у межах індустріальних парків.

тобто на тих, які не включені до Реєстру індустріальних парків⁸ та зі статусом національного проекту.

Наразі лише встановлена планова максимальна кількість ІП зі статусом національного проекту – 10 одиниць, хоча Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України мало завершити процедуру їх відбору до кінця 2014 р. Кабінету Міністрів України на розробку відповідного законопроекту було встановлено трьохмісячний термін після набрання чинності закону, тобто до 4 грудня 2012 р., проте досі відповідний законопроект не вносився на розгляд Верховної Ради України. Це вже призвело до відсутності прогнозованого інтересу до ІП з боку потенційних інвесторів. З огляду на фактичну значну диференціацію в економічному розвитку та інвестиційній привабливості регіонів України, очевидно, що однакові фіскальні стимули для ІП не зможуть забезпечити навіть ефективного старту в слаборозвинених та депресивних регіонах.

Враховуючи, що нормотворчий процес щодо фіскального стимулювання ІП в Україні триває, вбачається доцільним вже на цьому етапі якнайшвидше переглянути чинну систему фіскальних стимулів і завершити її формування з урахуванням досвіду інших країн, зокрема Туреччини.

Поточна турецька модель фіскального стимулювання ОІЗ, яка діє з 2012 р., є частиною загальнодержавної комплексної політики стимулювання капіталовкладень та індустріалізації країни. Її ефективність обумовлена, головним чином, застосуванням спеціальної дворівневої системи фіскальних стимулів для інвесторів.

Так, фіскальні стимули першого рівня доступні для всіх резидентів ОІЗ. Серед таких фіскальних стимулів є наступні:

- звільнення від сплати ПДВ при придбанні землі для створення ІП;
- звільнення від сплати податку на об'єднання та/або поділ земельних ділянок;

⁸ З ініціативою створення ІП без включення їх до Реєстру індустріальних парків виступили практично всі регіони України, однак узагальнена інформація щодо загальної кількості створених ІП наразі відсутня.

- звільнення на п'ять років від сплати податку на нерухомість після завершення будівництва;
- звільнення від муніципального податку на будівництво та експлуатацію промислового підприємства;
- звільнення від муніципального податку на тверді відходи (якщо ОІЗ не користується відповідними муніципальними послугами)⁹.

Фіскальні стимули другого рівня диференціюються залежно від соціально-економічного розвитку провінції розташування ОІЗ (зі зростанням рівня соціально-економічного розвитку провінції зменшується перелік та інтенсивність фіскальних стимулів і навпаки) та обраної схеми стимулювання капіталовкладень.

Наразі в Туреччині застосовуються чотири схеми стимулювання капіталовкладень – загальна, регіональна, широкомасштабна та стратегічна, кожна з яких має індивідуальний перелік стимулів. Долучення інвестора до тієї чи іншої схеми залежить від виконання ряду умов, зокрема обсягу інвестування та/або сектора (галузі). Мінімальні обсяги інвестування для набуття права користуватися пільгами тієї чи іншої схеми наведені в Додатку.

У Туреччині за індексом соціально-економічного розвитку провінцій розрізняють 6 регіонів (від розвинених (I) до відсталих (VI)).

Детально фіскальні стимули другого рівня також представлені у Додатку.

Згідно поданої у Додатку інформації, очевидно, що у рамках загальної схеми стимулювання капіталовкладень інвестори в регіонах I-VI отримують також пільги у формі звільнення від сплати митних зборів на імпортні машини та обладнання, а також від сплати ПДВ для національних закупівель та імпорту машин і устаткування.

⁹ Специальные инвестиционные зоны // Invest in Turkey : Агентство з підтримки та просування інвестицій : офіц. веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.invest.gov.tr/ru-RU/investmentguide/investorsguide/Pages/SpecialInvestmentZones.aspx>

У рамках регіональної та широкомасштабної схем стимулювання капіталовкладень інвестори отримують ще більш широкий перелік додаткових фіскальних стимулів. Поряд із зазначеними вище стимулами також застосовуються наступні:

- зниження ставки корпоративного податку (ставка варіюється в розрізі регіонів I-VI і застосовується, доки загальна сума скороченого податку не досягне визначеного рівня внеску в капіталовкладення);
- звільнення від сплати прибуткового податку (застосовується тільки в регіоні VI);
- покриття державою внесків по соціальному страхуванню (частка працедавця покривається частково, і варіюється в розрізі регіонів I-VI, частка працівника покривається повністю тільки в регіоні VI).

У рамках стратегічної схеми стимулювання капіталовкладень інвестори, поряд із зазначеними вище переліками для загальнодержавної, регіональної та широкомасштабної схем, отримують також стимул у формі повернення ПДВ, пов'язаного з витратами на будівництво.

Слід зазначити, що турецька модель стимулювання інвесторів в рамках ОІЗ еволюціонувала із загальної однорівневої системи, яка була однаковою для всіх суб'єктів господарювання ОІЗ, до тієї, яка діє наразі. Враховуючи, що на практиці однорівнева система стимулювання не змогла забезпечити необхідного припливу інвестицій в ОІЗ депресивних і слаборозвинених регіонів, а відтак і усунення регіональних диспропорцій соціально-економічного розвитку, було запроваджено розглянуту дворівневу диференційовану систему стимулювання.

Загалом, сформована система фіскальних стимулів для резидентів ОІЗ є суттєвою і значно знижує податкове навантаження на таких резидентів. Про загальну сприятливість системи стимулів для ОІЗ у Туреччині свідчить позитивна динаміка по створенню нових функціональних одиниць та введенню їх в експлуатацію. Так, кількість функціонуючих ОІЗ у 1980 р. становила 12, у 1990 р. – 25, у 2000 р. – 70, у 2009 р. – 120, а станом на

01.11.2014 р. – 212 (ще 77 знаходяться на підготовчій стадії, на якій здійснюється вибір місця, придбання земельної ділянки, планування або будівництво інфраструктури)¹⁰. За нашими підрахунками, наразі в рамках ОІЗ функціонує більше 40 тис. компаній, в яких зайнято понад 1,2 млн працівників¹¹. На жаль, у відкритому доступі відсутня інформація щодо динаміки цих показників ОІЗ та взагалі щодо обсягів їх фіскальної підтримки. З доступних нам даних ми наразі бачимо, що нові ОІЗ продовжують створюватися в усіх регіонах, як в найбільш розвинених, так і в найменш розвинених.

Функціонування ОІЗ і надалі залишається важливим напрямом макроекономічної політики Туреччини, а їх роль постійно посилюватиметься, про що йдеться в низці стратегічних та програмних документів, зокрема Середньостроковій програмі розвитку країни на 2014-2016 рр.¹². Тому вважаємо, що принципи фіскального стимулювання залучення інвестицій, які застосовуються у Туреччині, варто використовувати і в Україні.

З метою удосконалення нормативно-правового забезпечення та фіскальних механізмів стимулювання припливу інвестицій в ІІІ України, а також використання цього економічного механізму для збалансування територіального розвитку доцільно **вжити низку взаємозалежних заходів:**

1. Підпорядкувати процес формування мережі ІІІ в регіонах України цілям і завданням Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року. У цьому напрямку доцільно:

¹⁰ OSB ALAN ÖLÇÜLERİNE GÖRE İLLERİN SIRALAMASI // OSB ÜST KURULUŞU : офіц. веб-сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.osbuk.org.tr/haber/images/14-osb_alan_%C3%B61%C3%A7%C3%BCler%C4%B0ne_g%C3%B6re_%C4%B0ller%C4%B0n_siralamasi\(1\).pdf](http://www.osbuk.org.tr/haber/images/14-osb_alan_%C3%B61%C3%A7%C3%BCler%C4%B0ne_g%C3%B6re_%C4%B0ller%C4%B0n_siralamasi(1).pdf); OSB'lerin Fiziki Durumu // OSB ÜST KURULUŞU : офіц. веб-сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.osbuk.org.tr/haber/images/1-osb_ler%C4%B0n_f%C4%B0z%C4%B0k%C4%B0_durumu\(3\).pdf](http://www.osbuk.org.tr/haber/images/1-osb_ler%C4%B0n_f%C4%B0z%C4%B0k%C4%B0_durumu(3).pdf)

¹¹ Организованные промышленные зоны Турции, что это? // Sovet Consulting [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://infoturk.biz/organizacionnie-promishlenie-zoni.html>

¹² Medium Term Programme (2014-2016) : рішення Кабінету Міністрів Туреччини № 2013/5444 від 09.09.2013 р. // Міністерство розвитку Туреччини: офіц. веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mod.gov.tr/Lists/MediumTermPrograms/Attachments/10/Medium%20Term%20Programme%202014-2016.pdf>.

- Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України разом із Міністерством економічного розвитку і торгівлі України розробити проект програми створення мережі ІІ в регіонах України та подати цей проект програми на розгляд та затвердження Кабінету Міністрів України.

У цій програмі необхідно означити принципи та механізми створення мережі ІІ в Україні відповідно до рівнів соціально-економічного розвитку регіонів. Метою програми має бути збільшення обсягу залучення інвестицій для збалансування показників регіонального розвитку країни. Основні положення (цілі, принципи, механізми) цієї програми повинні бути спрямовані на реалізацію завдань Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 р. у сфері збільшення притоку інвестицій та вирівнювання показників соціально-економічного розвитку регіонів.

- Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України разом із Міністерством економічного розвитку і торгівлі України ініціювати подальше включення заходів по створенню визначеної мережі ІІ до Плану заходів з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року.

- Кабінету Міністрів України у взаємодії з місцевими органами влади та самоврядування скласти План збалансування розвитку регіонів України, передбачивши в ньому в т.ч. і створення та функціонування ІІ.

У цьому плані ІІ можуть позиціонуватися як центри залучення інвестицій та інновацій, на базі яких формуватимуться відповідні інвестиційні та інноваційні кластери в регіонах. Зокрема, Закарпатська область задекларувала готовність формувати інноваційний кластер на базі новостворюваних ІІ в спеціальному документі, підписаному 25.06.2015 р. між головою Закарпатської ОДА та топ-менеджерами компаній, представниками бізнесових кіл і роботодавців краю «Закарпатська кластерна ініціатива. Платформа співпраці Закарпатського бізнесу та Закарпатської облдержадміністрації».

2. Реформувати чинну систему диференціювання регіонів України за рівнями соціально-економічного розвитку та забезпечити її практичне застосування. У цьому напрямку необхідно:

- Міністерству економічного розвитку і торгівлі України розширити класифікацію груп регіонів України за рівнем їх соціально-економічного розвитку принаймні до чотирьох (розвинені, середньорозвинені, слаборозвинені та депресивні регіони), визначити ефективні критерії моніторингу й віднесення регіону до тієї чи іншої групи;

- внести зміни до низки нормативно-правових документів стосовно регіонального розвитку та його моніторингу, зокрема до Постанови КМУ «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу соціально-економічних показників розвитку регіонів, районів та міст обласного, республіканського в Автономній Республіці Крим значення для визнання територій депресивними», та розробити новий порядок здійснення моніторингу соціально-економічних показників регіонів України для визначення ефективності впливу на них застосування спеціальних режимів економічної діяльності (ІІІ, спеціальних економічних зон, територій пріоритетного розвитку, технологічних парків, наукових парків) а також більш точної диференціації регіонів на групи за фактичним рівнем соціально-економічного розвитку.

3. Наповнити механізм фіскального стимулювання ІІІ конкурентними стимулами подібно до тих, які застосовуються у країнах-сусідах (зокрема, у Туреччині). У цьому напрямку доцільно:

- Міністерству економічного розвитку і торгівлі України спільно з Міністерством фінансів України за погодженням із Кабінетом Міністрів України ініціювати внесення змін до Податкового кодексу України: доповнити розділ XIV (Спеціальні податкові режими) кодексу новою главою «Податковий режим індустріальних парків», у якому означити встановлення системи податкових преференцій для суб'єктів господарювання ІІІ, диференційованих за принципом оберненої пропорції між їх чисельністю і

інтенсивністю, з одного боку, та рівнем соціально-економічного розвитку регіонів розташування ІІ, а також статусом ІІ, з іншого. Система податкових преференцій має диференціюватися від часткового до повного звільнення від сплати визначених податків на весь термін реалізації інвестиційних проектів або впродовж кількох років і має бути найбільш приваблива для ІІ в найменш соціально-економічно розвинених і депресивних регіонах та зі статусом національного проекту. До числа основних пільг варто включити пільги, зокрема, по сплаті податку на прибуток та платі за землю;

- Верховній Раді України пришвидшити доопрацювання та винесення на розгляд в другому читанні законопроекту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо зняття регуляторних бар'єрів для розвитку мережі індустріальних парків в Україні)»¹³, яким зокрема пропонується внести зміни до Земельного кодексу України та Закону України «Про оренду землі» в частині звільнення керуючої компанії індустріального парку від сплати орендної плати за користування земельною ділянкою державної чи комунальної власності, на якій створено індустріальний парк, строком на 3 роки з дня укладення договору про створення та функціонування індустріального парку між ініціатором та керуючою компанією.

Запропоновані підходи до використання фіскальних важелів стимулювання припливу інвестицій дозволять органічно поєднати регіональні і загальнонаціональні пріоритети соціально-економічного розвитку країни та підвищити конкурентоспроможність українських ІІ на міжнародній арені. При реалізації запропонованих заходів ІІ будуть позиціонуватися «точками економічного зростання», а їх система в масштабах країни дасть кумулятивний ефект «економічного прориву», дозволить подолати кризовий занепад економіки і стати на шлях сталого

¹³ Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо зняття регуляторних бар'єрів для розвитку мережі індустріальних парків в Україні) : проект Закону України / Верховна Рада України : офіц. веб-сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55119

соціально-економічного розвитку, а також нівелює наявну строкатість у розвитку регіонів.

Регіональний філіал у м. Ужгороді

(О.О. Єгорова)

№ 26, Серія «Регіональний розвиток»

Додаток

Система фіскальних стимулів другого рівня для резидентів ОІЗ Туреччини [¹⁴, ¹⁵, ¹⁶, ¹⁷]

Таблиця

Стимули	Схеми стимулювання капіталовкладень за регіонами																			Довідково: загальні ставки податку по країні (%)		
	Загальна						Регіональна						Широкомаштабна						Стратегічна			
	I	II	III	IV	V	VI	I	II	III	IV	V	VI	I	II	III	IV	V	VI	I-VI			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
Звільнення від сплати ПДВ для машин і устаткування (в т.ч. імпортованих)	+						+						+						+	1 / 8 або 18		
Відшкодування сплаченого ПДВ, при здійсненні витрат на будівництво	-						-						-						+	-		
Звільнення від сплати митних зборів для імпортованих машин і устаткування	+						+						+						+	X		
Ставка корпоративного податку (%) та частка основного капіталу, на який вона поширюється (%)	-						9/20	8/25	6/30	4/40	2/50	2/55	9/30	8/35	6(40)	4(50)	2(60)	2(65)	2(55)	20/100		
Звільнення від сплати прибуткового податку (роки)	-						-						+	-						+	+	15-35
													(10)							(10)	(10)	

¹⁴ Система мер по стимулюванню капіталовкладень в Турції : Invest in Turkey : Агенство з підтримки та просування інвестицій : офіц. веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.invest.gov.tr/ru-RU/investmentguide/investorsguide/Pages/Incentives.aspx>

¹⁵ Regional Investments // Міністерство економіки Республіки Туреччина офіц. веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.gov.tr/index.cfm?sayfa=DC40C31B-0E43-1F75-9FC732330E75675A>

¹⁶ Large Scale Investments // Міністерство економіки Республіки Туреччина офіц. веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.gov.tr/index.cfm?sayfa=E11A9882-D28A-B75B-0D7449C4136258A6>

¹⁷ Налоги // Invest in Turkey : Агенство з підтримки та просування інвестицій : офіц. веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.invest.gov.tr/ru-RU/investmentguide/investorsguide/Pages/Taxes.aspx>

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Покриття державою виплат соціального страхування	часткове покриття долі роботодавця (максимальний рівень у % від загального обсягу інвестицій / роки)	-					15 / 3	20 / 5	25 / 6	35 / 7	н.о./10	н.о./12	5/3	8/5	10/6	11/7	н.о./10	н.о./12	50/12	X	
	повне покриття долі працівника (роки)	-					-					+	-					+	+	X	
<i>Довідково: мінімальний обсяг інвестування в національній валюті</i>		<i>1 млн</i>	<i>500 тис.</i>		<i>1 млн</i>			<i>500 тис.</i>					<i>50 млн – 1 млрд</i>					<i>500 млн</i>			

Умовні позначення: + - стимул застосовується ; — - стимул не застосовується, діють загальні умови оподаткування; н.о. – обмеження відсутні; X – дані відсутні. *Примітка:* складено автором на основі вказаних джерел.